

Gedoogbeslissing gemeentelijke opvang Oekraïense vluchtelingen Perceel De Dellen 48a Surhuisterveen, kadastraal bekend als SHZ00, sectie B, nummer 8521

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Achtkarspelen heeft besloten:

1. Een tijdelijke opvang voor Oekraïense vluchtelingen op het perceel De Dellen 48a te Surhuisterveen onder voorwaarden te gedogen;
2. Deze gedoogbeschikking ter informatie te doen toekomen aan de gemeenteraad;
3. Deze gedoogbeschikking elektronisch bekend te maken in het gemeenteblad, op www.overheid.nl en in het huis-aan-huisblad 'De Feanster';
4. Plaatselijk belang en direct omwonenden hierover van te voren te informeren.

1. Aanleiding

In het kader van de opvang van ontheemden uit Oekraïne is de gemeente Achtkarspelen verantwoordelijk voor het realiseren van voldoende opvangcapaciteit. De huidige capaciteit is met 170 bedden nog niet toereikend om de (Friese) opgave van 186 te behalen. Er is een tekort van 16 bedden. Daarom blijft het belangrijk dat de gemeente actief blijft inzetten op uitbreiding van opvangplekken. Kansrijke initiatieven spelen hierin een essentiële rol. Het perceel De Dellen 48a in Surhuisterveen draagt daar concreet aan bij met 10-15 opvangplekken. Zo werken we stap voor stap toe naar het realiseren van de volledige opgave, op een manier die duurzaam en toekomstgericht is.

Op 24 juni 2025 is een aanvraag ingediend voor een tijdelijke omgevingsvergunning voor de opvang van Oekraïense vluchtelingen op het perceel De Dellen 48a te Surhuisterveen. De procedure voor het verkrijgen van deze vergunning neemt enige tijd in beslag, aangezien hiervoor een formeel besluitvormingstraject moet worden doorlopen.

Gezien de urgente behoefte om kwetsbare mensen op korte termijn een menswaardige en veilige woonplek te bieden, is besloten om – vooruitlopend op de formele besluitvorming – op humanitaire gronden een gedoogbeslissing te nemen. Hiermee wordt de tijdelijke opvang op het genoemde perceel toegestaan zolang de behandeling van de vergunningsaanvraag loopt.

Deze beslissing is niet alleen ingegeven door de algemene noodzaak tot opvang, maar ook door de wens om mensen een betere woonplek te bieden dan de huidige noodopvanglocaties. De woning aan De Dellen 48a in Surhuisterveen biedt in dat opzicht een meer passende en duurzame verblijfplaats, waarmee de leefomstandigheden van de betrokken vluchtelingen aanzienlijk kunnen worden verbeterd.

Op deze manier kan de opvang op korte termijn doorgang vinden, terwijl het formele vergunningstraject zorgvuldig en volgens de geldende procedures wordt voortgezet.

2. Planologisch kader

Op het perceel De Dellen 48a Surhuisterveen geldt de Beheersverordening Dorpen Achtkarspelen, als tijdelijk deel van het omgevingsplan. Op deze locatie ligt volgens artikel 23 de bestemming Woondoel-einden. Op grond van artikel 23.1 onder a zijn deze gronden bestemd voor woningen, al dan niet in combinatie met ruimte voor een aan-huis-verbonden beroep of bedrijf of verkoop van goederen, aan- en uitbouwen en bijgebouwen bij deze woningen. Volgens de begripsbepaling (artikel 1.63) van de beheersverordening moet onder woning worden verstaan 'een complex van ruimten, uitsluitend bedoeld voor de huisvesting van één afzonderlijk huishouden'. Een tijdelijke opvangplek voor vluchtelingen past niet binnen deze bestemming.

3. Bevoegd gezag

Op grond van artikel 18.2 in samenhang met artikel 5.8 van de Omgevingswet en de bij Gemeentewet gestelde bevoegdheden zijn wij als college het bevoegd gezag ten aanzien van handhaving van planologische regels. Wij hebben de bevoegdheid om in bijzondere gevallen bepaalde overtredingen voor een bepaalde termijn en onder bepaalde voorwaarden te gedogen. Zo is het mogelijk om in overmachts- of noodsituaties overtredingen (tijdelijk) te gedogen.

4. Handhavingsplicht

Het is vaste jurisprudentie van de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State dat het bevoegd gezag bij overtreding van wettelijke voorschriften, in dit geval het college, in beginsel verplicht is om handhavend op te treden. Deze beginselplicht is inmiddels gecodificeerd in artikel 18.1 onder c van de Omgevingswet. Onder bijzondere omstandigheden kan worden afgezien van handhaving en kan de

strijdigheid met wet- en regelgeving tijdelijk worden gedoogd. Gedogen is – kort samengevat – aanvaardbaar als:

- het gedogen beperkt is in omvang en/of tijd;
- het gedogen expliciet bij beschikking gebeurt;
- duidelijke voorwaarden aan het gedogen worden gesteld;
- regelmatig wordt gezien of de situatie zodanig is dat gedogen nog gerechtvaardigd is en of aan de voorwaarden die aan het gedogen zijn gesteld wordt voldaan.

Gedogen moet beperkt blijven tot uitzonderingssituaties en mag als:

- handhaving tot aperte onbillijkheden zou leiden, bijvoorbeeld bij overmachts- en overgangssituaties;
- het doel van de regelgeving met de handhaving niet wordt bereikt, bijvoorbeeld in overmachts- en overgangssituaties en als een bedrijf niet over een vergunning beschikt maar wel voldoet aan de eisen die in een dergelijke vergunning zouden worden gesteld;
- het doel van de regelgeving evident beter gediend is met gedogen, bijvoorbeeld een bedrijf dat tijdelijk een proef wil doen met een wellicht milieuvriendelijker product of productiewijze;
- een ander, zwaarwegend belang gedogen rechtvaardigt, bijvoorbeeld als de ongewenste bij-effecten van handhaving dusdanig groot zijn dat ze niet opwegen tegen het feit dat de overtreding eigenlijk beëindigd moet worden.

Indien één of meer van bovenstaande situaties van toepassing is/zijn of bij andere situaties die vallen binnen de algemene criteria, kan worden besloten de situatie te gedogen.

5. Belangenafweging

Bij het nemen van deze gedoogbeslissing is een zorgvuldige afweging gemaakt van de verschillende betrokken belangen.

Aan de ene kant staat het belang van een ordentelijke en zorgvuldige vergunningverlening, waarbij juridische procedures worden gevolgd en betrokken partijen, zoals omwonenden, de gelegenheid

krijgen om hun zienswijze kenbaar te maken. Ook het waarborgen van rechtszekerheid en ruimtelijke ordening is hierbij van belang.

Aan de andere kant is er het dringende humanitaire belang om Oekraïense vluchtelingen op een verantwoorde en menswaardige manier op te vangen. De huidige noodopvanglocaties – zoals kerken die zijn ingericht voor kortdurend verblijf – bieden onvoldoende voorzieningen voor langere opvang. Het gebrek aan privacy, rust en basale fysieke afscherming (zoals plafonds en aparte ruimtes) heeft aantoonbaar negatieve gevolgen voor het welzijn van de bewoners.

Gelet op de ernst van deze omstandigheden, en gezien het tijdelijke karakter van de opvanglocatie, wordt geconcludeerd dat het humanitaire belang van adequate opvang in dit geval zwaarder weegt dan het belang van het volledig doorlopen van de reguliere vergunningsprocedure alvorens opvang wordt toegestaan.

Om bovenstaande redenen is besloten om de opvang op het perceel De Dellen 48a in Surhuisterveen tijdelijk toe te staan middels deze gedoogbeslissing, in afwachting van de formele besluitvorming op de aanvraag voor de tijdelijke omgevingsvergunning. Wel hecht de gemeente Achtkarspelen zeer aan het belang van de inwoners van Surhuisterveen bij de handhaving van een goed woon en leefklimaat. In geval van hinder, zorg of een signaal kan contact worden opgenomen met de projectleider Nieuwkomers, te bereiken via het algemene telefoonnummer van de gemeente: 140511 of via het e-mailadres nieuwkomers@achtkarspelen.nl.

6. Beslissing

Hierbij besluit het college van burgemeester en wethouders van Achtkarspelen om voor het perceel De Dellen 48a Surhuisterveen, kadastraal bekend als SHZ00, sectie B, nummer 8521, onder voorwaarden een gedoogbeschikking af te geven.

Deze gedoogbeschikking ziet op het gebruik van de woning voor de tijdelijke kleinschalige opvang van Oekraïense vluchtelingen op het adres De Dellen 48a Surhuisterveen in de vorm van een noodopvang in strijd met het ter plaatse geldende Beheersverordening Dorpen Achtkarspelen als tijdelijk deel van het omgevingsplan.

7. Voorwaarden

- A Deze gedoogbeschikking wordt afgegeven voor het gebruik van het perceel De Dellen 48a, kadastraal bekend als SHZ00, sectie B, nummer 8521 te Surhuisterveen voor de opvang van maximaal 10- 15 Oekraïense vluchtelingen in de woning,

- B Gelijktijdig aan de gedoogbeschikking wordt een legalisatietraject gestart. De gedoogbeschikking vervalt, zodra de situatie middels een tijdelijke omgevingsvergunning is vergund.
- C Het in gebruik te nemen bouwwerk moeten bij in gebruik name voldoen aan het gestelde in het Besluit bouwwerken leefomgeving, met name op het gebied van gezondheid, constructieve veiligheid, brandveiligheid en overige veiligheidsaspecten.
- D Deze gedoogbeschikking geldt voor de duur van 2 jaar. Indien daarna de tijdelijke opvang nog langer noodzakelijk is kan de gedoogbeschikking worden verlengd. De gemeente sluit voor het gebruiken van het perceel inclusief bouwwerk een huurovereenkomst met de eigenaar, waarin de nadere voorwaarden zijn benoemd.
- E Deze gedoogbeschikking vervalt, zodra de opvang van Oekraïense vluchtelingen niet meer noodzakelijk is.
- F De gedoogbeschikking vervalt eveneens als blijkt dat het perceel en de bouwwerken worden gebruikt in strijd met de voorwaarden van deze gedoogbeschikking.

8. Inwerkingtreding beslissing

De beslissing wordt bekendgemaakt in (in ieder geval) het Gemeenteblad, op www.overheid.nl en in het huis-aan-huisblad 'De Feanster'. Deze gedoogbeslissing treedt per direct in werking op het moment van bekendmaking.

9. Bezwaarmogelijkheden

Deze gedoogbeslissing betreft geen besluit, zoals aangegeven in artikel 1:3 van de Algemene wet bestuursrecht. Dit betekent dat tegen deze gedoogbeslissing geen rechtsmiddelen kunnen worden aangevend.¹

Het college van burgemeester en wethouders van Achtkarspelen,

*De gemeentesecretaris,
Dhr. mr. M.P. de Jong*

*De burgemeester,
Dhr. J.D. de Vries, MSc*

¹) Op grond van een uitspraak van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State van 24 april 2019 (ECLI:NL:RVS:2019:1356 (Bladel))